

عنوان مقاله:

تلاقی فرهنگ و مذهب در سوگواری عاشورایی زنان بوشهری (مطالعه موردی: دوره رضاشاه)

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهشنامه فرهنگ و ادبیات آیینی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

الهام ملک زاده - گروه تاریخ اجتماعی و اقتصادی، پژوهشکده تاریخ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

وجود اماکن مذهبی خاص زنان، دارای قدمتی چندهزار ساله است. مقاله حاضر با در نظر داشتن تاثیر اعتقادات مذهبی و خرده فرهنگ های غیربومی در عملکرد زنان بوشهری، درصد بررسی شاخصه های آیین های سوگواری عاشورایی زنان بوشهری است. مروری بر کارکرد اماکن مذهبی زنانه و عملکرد زنان بوشهری حاکی از اعتقادات دینی مردم منطقه و تاثیرپذیری از این خرده فرهنگ هاست. پرسش های اصلی پژوهش این است که سوگواری عاشورایی زنان از منظر مکان چه ویژگی هایی دارد و نقش های زنانه مراسم عزاداری بوشهر چیست و تاثیر آن بر کنش های آئینی منطقه چگونه قابل شناسایی و تبیین است؟ روش تحقیق، توصیفی- تحلیلی با تاکید بر استفاده از تحقیقات میدانی و مصاحبه های شفاهی است. نتیجه تحقیق حاکی از آن است که زنان بوشهری راسا به اجرای تعزیه، روضه و مرثیه سرایی می پرداختند و رویکردی برگرفته از مضامین اعتقادی شیعی، آئین های محلی و باورهای بومی از وقایع محرم داشتند؛ نمونه ای منحصر به فرد در میان شیعیان ایران و جهان که می توان انسجام، تعاون و مشارکت عملی در میان تمام اجزای برگزارکننده عزاداری، حتی تعامل با اقلیت های مذهبی غیرشیعی را در آن مشاهده کرد. حضور زنان فارغ از نگاه های جنسیتی در اجرای تعزیه های مذهبی، نکته بدیع و مهم دیگری است که باید بدان اشاره کرد ضمن اینکه در همین ایام و برخلاف منازعات رقابتی موجود میان محلات بوشهر بر سر برگزاری باشکوه تر مراسم، تنها در میان آئین های سوگواری عاشورایی زنان این شهر است که هیچ گونه دشمنی و درگیری ای گزارش نشده است.

کلمات کلیدی:

عزاداری، اماکن مذهبی، زنان بوشهری، پیوندهای فرهنگی و مذهبی، دوران رضاشاه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1628605>

